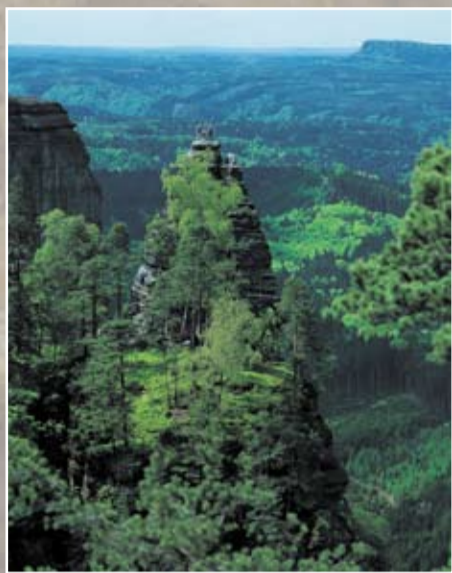
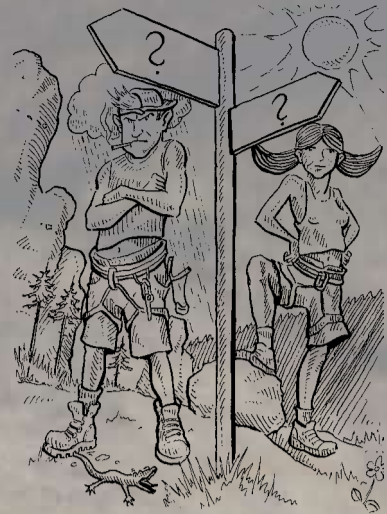

HOROLEZECTVÍ V LABSKÝCH PÍSKOVČÍCH

Vážení lezci, lezkyně a lezčata,

nacházíte se v oblasti, kterou je možno právem označit za kolébkou pískovcového lezení. Od prvních čistě horolezeckých výstupů v Labských pískovcích uplyne zanedlouho 150 let. Po období „dobývání“ věží všemi prostředky si sami lezci uvědomili specifické vlastnosti (hlavně křehkost) zdejších pískovcových skal, a sestavili zvláštní pravidla lezení. Apelujeme na Vaše svědomí a ducha fair-play, abyste je respektovali.

Nejprve malý slovníček pojmů.

ČR – státní ochrana přírody:
MŽP ČR - Ministerstvo životního prostředí České republiky
MCHÚ – maloplošné chráněné území, a to: PP – přírodní památka, PR – přírodní rezervace, NPP – národní přírodní památka, NPR – národní přírodní rezervace
VCHÚ – velkoplošné chráněné území, a to: NP – národní park, CHKO – chráněná krajinná oblast
Horolezecká činnost je na území NPP, NPR a NP zakázána (zákon č. 114/1992 Sb., O ochraně přírody a krajiny), lze ji provozovat jen na základě výjimky či nařízení (navštěvní řád NP).

Sasko – zemská ochrana přírody:
SMUL - Saské ministerstvo životního prostředí a zemědělství
NLP – národní park, LSG – chráněná krajinná oblast, NSG – přírodní chráněné území, ND – přírodní památka, FND – plošná přírodní památka
Horolezecká činnost není zákonem ze 11. 10. 1994 o ochraně přírody zakázána. Podmínky jsou v současné době zakotveny v Plánu péče a rozvoje NP Saské Švýcarsko z 27. 8. 2004.

Horolezectví:
UIAA - Mezinárodní unie alpinistických asociací, ČHS - Český horolezecký svaz, OVK - oblastní vrcholová komise, DAV - Německý alpský spolek, SBB - Saský horolezecký spolek

Kdo smí u nás lézt?

Vyhlášením Národního parku České Švýcarsko v roce 2000 se změnila i situace pro horolezce. Dnes zde mohou na základě návštěvního řádu provozovat horolezeckou činnost jen členové organizací sdružených v UIAA, tedy ČHS, SBB, DAV a dalších. Z toho vyplývá povinnost předložit pracovníkům stráže přírody platný průkaz lezce, který dokládá členství v UIAA spolu s platným průkazem totožnosti.

Vydala: Správa Národního parku České Švýcarsko ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce a Správou Národního parku a Lesním úřadem Saské Švýcarsko

text: A. Knaak, P. Kočka, V. Sojka, K. Stein, A. Vorápek (základ)
foto: Z. Patzelt (čip černý), V. Sojka (titl., sokol stěhovavý, pozadí)
kresby: J. Novák
překlad: A. Vorápek
grafický návrh, sazba: P. Kočka

© 2006 Správa NP České Švýcarsko
1. vydání, 2006
Neprodějně

Vyrobeno s podporou společnosti
Canon C.Z. s.r.o.

Canon

Kontakty, informace:

Správa Národního parku České Švýcarsko
Pražská 52, 407 46 Krásná Lípa
tel.: +420 412 354 050, fax: +420 412 354 055
http://www.npcs.cz, e-mail: n.park@npcs.cz

Správa Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce
Teplická 424/69, 405 02 Děčín
tel.: +420 412 518 202, fax: +420 412 518 929
http://www.schko.cz, e-mail: labpis@schko.cz

Nationalpark- und Forstamt Sächsische Schweiz
An der Elbe 4, D-01814 Bad Schandau
http://www.nationalpark-saechsische-schweiz.de
e-mail: Poststelle@smul.sachsen.de

Český horolezecký svaz
Zátokpova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 - Strahov
tel./fax: +420 296 118 207
http://www.horosvaz.cz, e-mail: info@horosvaz.cz

Vyhlášením Národního parku Saské Švýcarsko v roce 1991 nebylo lezení na jeho území zakázáno a řídí se saskými pravidly pískovcového lezení v posledním znění z dubna 2001. Podmínky jsou zakotveny v Plánu péče a rozvoje NP v části nazvané Koncepce horolezectví, odst. lezecké objekty a stezky. Správa NP a horolezecké svazy jsou rovnocennými partnery při vymezování či nezbytném omezení lezení (hnízdění apod.) na území NP.

Ostatní území Labských pískovců se nachází v CHKO na obou stranách státní hranice. Tady je výjimka ze zákona č. 114/1992 Sb. pro lezení potřebná pouze na území NPP a NPR v ČR. Ta se uděluje zpravidla na dobu 3 let a jsou zde stanoveny i podmínky.

Kde se smí lézt?

Součástí Návštěvního řádu NP České Švýcarsko je i příloha s kompletním seznamem skalních objektů (míst vymezených k provozování horolezecké činnosti), včetně omezení

či celoročního zákazu lezení. Návštěvní řád včetně příloh je ke stažení na www.npcs.cz, na požádání i v informačních střediscích NP. Správa NP Saské Švýcarsko nabízí obdobné seznamy včetně omezení na www.nationalpark-saechsische-schweiz.de.

Kdy se smí lézt?

Kromě několika lokalit, kde lze lézt celoročně, je na většině území NP lezení povoleno jen od 1. 7. do 28. 2. Časové omezení vyplývá zejména z důvodu hnízdění vzácných ptáčích druhů. V případě známého místa zahnízdě-

ní se dočasně uzavírá daná lokalita včetně nezbytného okolí, a to pro všechny návštěvníky NP. Uzavření je vyznačeno přímo v terénu a nařízením o omezení vstupu je vyvěšeno na www.npcs.cz.

Sokol stěhovavý / Falco peregrinus/

V celých Labských pískovcích platí ZÁKAZ LEZENÍ ZA MOKRA. Zdejší pískovec je křehký a za vlhka se stává velmi lámavým (důvodem je rozpouštění pojiva pískovcových zrn). Na neosoušených místech může po deštích vysychat i několik dní.

A jak s jištěním?

V celé oblasti platí nekompromisní zákaz používání friendů, vklíněnců, hexentů a podobných chytrých vychytávek, dále pak zatlučení skob. Pískovec je relativně tvrdý jen na povrchu, ale pod slupkou, která je často jen několik mm slabá, je měkký a poddajný. Po jejím poškození následuje rychlá eroze.

Výjma fixního jištění (stabilní kruhy) je jediné povolené jištění textilními lanovými a plochými smyčkami (spary, skalní hodiny, výstupky, vklíněné balvany apod.).

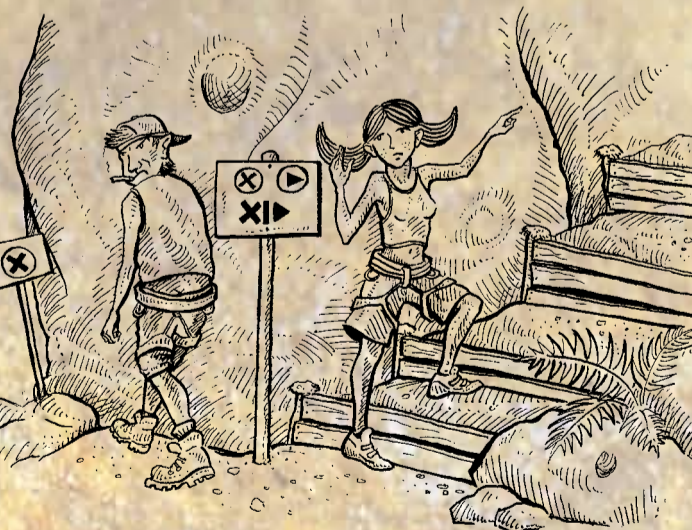

A co magnesium?

Magnesium kromě toho, že vnesením do struktury pískovce snižuje tření, působí na skalních stěnách velmi neesteticky. Nemluví ani o znehodnocení sportovního výkonu.

K čemu slouží přístupové stezky?

Na území obou NP vedou ke skalám stezky se zvláštním značením pro horolezce. V NP České Švýcarsko je v 1. zóně pohyb po těchto stezkách povolen jen členům UIAA, kteří se po nich pohybují za účelem dosažení skalního objektu a lezení.

Apel na závěr.

Nikdy se bohužel nepodaří zabránit tomu, aby se do skal nevydávali i „rádobylezci“, kteří postrádají úctu k přírodě a vzácné skalní útvary si pleťou s umělou stěnou. Nad jejich počínáním zůstává mnohdy rozum stát. Bohužel negativní důsledky jejich arogance a nevědomosti jsou většinou nevratné.

Záleží na nás všech, ochráně přírody, horolezců i ostatních návštěvníků, kam až je necháme dojet. Rádi bychom Vás všechny vyzvali: „Nebuďte lhotejší k ničitelům přírody a bude-li to ve Vašich silách, aktivně zasáhněte!“

Přispějte tak nejen k zachování unikátního skalního území pro další generace, ale i k znovobjevení vztahu člověka k přírodě a krajině.

Správa NP České Švýcarsko

Používání magnesia, stejně jako i jiných chemických a minerálních prostředků pro zvýšení tření, je jak v českých, tak saských pravidlech pískovcového lezení ZAKÁZANO.

Co jištění „na rybu“?

Jištění top-rope se na pískovcích považuje za nesportovní. Jednak se lanem často „raj-buje“ skála (viz dále) a navíc, ruku na srdce: Má smysl se dostat nahoru za každou cenu? Lezení „na rybu“ signalizuje fyzickou a psychickou nevybavenost pro danou cestu.

A „rajbování“ skály?

Při výstupu, jištění, dobírání druholezce, slaňování i stahování lana je nezbytné si počínat tak, aby nedocházelo k mechanickému poškození skály lanem. Vyšší záteže

skálu nejen hyzdí, ale i nevratně poškozují a urychlují její erozi.

S tím souvisí i používání vhodné obuvi: na písku se používají jen boty určené k lezení, tzv. lezečky. Samozřejmě se na Vás nikdo nebude zlobit, pokud se rozhodnete lézt bosí.

Jak dělat prvovýstupy?

V Česku lze na území NP dělat prvovýstupy pouze s předchozím souhlasem OVK a písemným souhlasem správy NP. V případě osazování fixního jištění či slaňovacího zařízení je dále nutno požádat o výjimku ze zák. č. 161/1999 Sb. také MŽP.

Nahlášením vzniká 3-letý nárok na dokončení cesty. Při osazování kruhu je možno použít jako záchytný bod smyčky, závěsného háčku nebo navrtáčku s tím, že pro kruh je možno vyvrtat další díru. Cesta končí až na vrcholu věže. Na masivy lze tvořit nové ces-

ty jen se souhlasem OVK. Na území NP je tvorba nových cest na masivy zakázána.

V Sasku platí na řadě vrcholů zákaz prvovýstupů či jiná omezení. Záměr provést prvovýstup musí být předem nahlášen a povolen příslušnou odbornou komisí (<http://www.bergsteigerbund.de/ebeschraenkung.php>).

Od této chvíle běží 3-letý nárok na dokončení cesty (byl-li záměr ohlášen u již rozdělané cesty, nárok platí pouze 1 rok). Při osazování kruhu je možno použít jako záchytný bod smyčky, závěsného háčku nebo navrtáčku, použitého k vyvrtání díry pro kruh. Cesta končí až na vrcholu věže, na masivech je tvorba lezeckých cest zakázána.

ty jen se souhlasem OVK. Na území NP je tvorba nových cest na masivy zakázána.